צו באַצאָלען זיין "ביל", אויב ער צאָלט ניט אין די זיבען וואָכען. באַקומט ער נאָך זעקס וואָכען צייט צו באַצאָלען. אין לויף פון די זעקס וואָכען איז ער ניט בארעכטיגט צו קיין בעגעפּיס (אויב עס פאַסירט א צופאַל). אין צייט פון א טויטענפאַל, איז ער בא־רעכטיגט צו א לויה און א קבר, ביז צו דער סומע פון פינף און זיבעציג דאָלאַר.

יעדער מיטגליד איז בארעכטיגט צום האָספי־טאַל פאַנד, אזוי לאַנג ווי ער ליגט אין האָספיטאַל.

באַשלאָסען, אז צווישען די טעג פון ראש השנה און יום כפור, זאָלען אַלע מיטגלידער ארויספאָרען צום בית הקברות, און א טרויער פאַרזאַמלונג זאָל דאָרט אָפּגעהאַלטען ווערען.

באַשלאָסען, אז אויב א דאָקטאָר ווייל אָננעמען אַן אמט אלס דאָקטאָר אין דער סאָסייטי, מוז ער האָבען דריי יאָר פּראַקטיק.

באַשלאָסען, אז אויף יעדע שול־אונטערנעמונג וואָס עס ווערט געמאַכט דורך דער סאָסייטי, מוז ארויפגעקלעפּט ווערען א מאַרקע פון נאַציאָנאַל פאַנד.

א רייע וויכטיגע באַשלוסען, וועלכע האָבען צו טאָן מיט דער טעטיגקייט פון דער סאָסייטי, זענען אָנגענומען געוואָרען, און די קאָנסטיטוציע איז אויסגעאַרבייט געוואָרען.

א באַזונדער אונטערנעמונג איז דאָס יאָר גע־מאַכט געוואָרען פאַר דעם "פּיפּעלס־רעליף". וועל־כע האָט געטאָן הילפס־ארבייט פאַר די ליידענדע אין אייראָפּאַ.

ווען דער ערשטער אָפיציעל איז געמאַכט געוואָ־רען, האָבען די מיטגלידער: ב. סאַנשיין, א. סיידערסאָן, דיש. שער און חנן דאָווארקין, ע"ה, ביי־געשטייערט צו פינף און צוואַנציג דאָלאַר.

ברודער ענטשין איז ערוועהלט געוואָרען צו קויפען א פאַסיג הויז פאַר דער סאָסייטי.

א מיטגליד איז אָפּגעפאָרען קיין קאַליפאָרניע, און א קאָמיטעט, באַשטעהענד פון די ברידער סטשוקין, הערים, זימאַן, האָפמאַן, און ס. בראָון, זענען ערוועהלט געוואָרען אים צו באַגלייטען.

דעם פּופּצענטען סעפּטעמבער האָט די ליידים אוקזילערי געהאַט די ערשטע שותפות אונטערנע־מונג מיט דער סאָסייטי, וועלכע האָט אריינגעבראַכט די סומע פון 775 דאָלאַר.

ברודער ב. סאַנשיין, טשערמאַן פון דער אונטער־נעמונג, האָט דורכגעפירט א געמיינשאַפטליכע פייערונג, ביי וועלכער די אוקזילערי איז האַרצינ־באַדאַנקט געוואָרען פאַר איר ענערגישער טעטיג־קייט.

דאָס יאָר איז געווען א שווער יאָר פאַר פיעלע מיטגלידער, וועלכע זענען געווען קראַנק און האָ־בען ניט געקענט ארבייטען. ארום צוויי טויזענט דאָלאַר איז געווען די סומע, מיט וועלכער מען האָט געהאָלפען די מיטגלידער. יעדער פון זיי האָט באַקומען מער ווי הונדערט דאָלאַר, אויסער די געזעצליכע בענעפיטען.

די סאָסייטי־טוער האָבען קיינמאָל זיך ניט גערעכענט מיט די בענעפיטען אזוי לאַנג ווי א מיט־גליד האָט זיך געגוויסיגט אין מער. עס איז די פליכט צו העלפען, און די פליכט איז דורכגעפירט געוואָרען מיט אלע מעגליכקייטען.

די אקציע טעטיגקייט איז באַריכטעט געוואָרען פון ברודער סטשוקין, אז זי געהט אָן ערפאָלגרייך, און אין דעם יאָר איז געגרינדעט געוואָרען א צווייטע אין א דריטע אקציע, וואו די מיטגלידער באַקומען געליהען געלט אויף קליינע אויסצאָלונגען.

פּרעזענטירט געוואָרען פאַר גוטע ארבייט זענען די ברידער: ל. בעק און דר. איסר, וועלכער איז באַזונדערס באַליעבט ביי די "פרייד אָוו איזראעל" מיטגלידער.

ארגאַניזאַציעס, וועלכע האָבען באַקומען ביי־שטייערונגען זענען געווען: דער קאָמיטעט פאַר די הונגעריגע קינדער אין רוסלאַנד, פאָלקס פאַראיין, צדקה פעדעראַציע, אוקראַינער יתומים, רוסישער רעליף, הדסה פרויען פאַראיין, תלמוד תורה עץ חיים, פרץ שול, לאָס אנדזשעלאָס סאַניטאַריום, יאַנג מענס היברו, וועלכע האָבען געמאַכט אַן אונ־טערנעמונג פאַר דער תלמוד תורה, עזרת נשים, דער געזאַנגס פאַראיין, פאַר דעם ארבייטער סאַניטאַ־ריום אין ארץ ישראל און פאַר דער תלמוד תורה אהבת שלום דזשאַנקשאַן.

ברודער יצחק־משה באַלטער איז ערוועהלט געוואָרען אלס טשערמאַן פון בית הקברות.

ברודער ב. סאַנשיין, אלס טשערמאַן פון שול אונטערנעמונג, האָט געבראַכט ארום פינף הונדערט דאָלאַר פּראָפיט, און ער, צוזאַמען מיט"ן קאָמיטעט, זענען באַדאַנקט געוואָרען, און פּרעזענטירט געוואָ־רען מיט מתנות.

ענדע יאָר, אין חודש דעצעמבער, האָט פאַסירט א טרויעריגער צופאַל, וועלכער האָט טיילווייז אָפּ־געשטעלט די טעטיגקייט פון די טוער. דאָס איז געווען דער אומדערוואַרטעטער טויט פון ברודער אלטבויס, ע"ה.

די טוער זענען אויפגעטרייסעלט געוואָרען פון דער טרויעריגער נאָכריכט, און עס איז אָראַנזשירט געוואָרען איינע פון די גרעסטע לויות, וואָס די אידישע טאַראַנטאַ האָט ווען געזעהן.

דער פאַרשטאָרבענער איז געווען טעטיג אין דער ארבייט און דערפאַר באַליעבט און געאַכטעט ביי אלע מיטגלידער. וועלכע זענען געקומען צו דער לויה, איסצודריקען זייער טרויער, און אָפּגעבען דעם לעצטען כבוד צו א ברודער און פריינט.

פּרעזידענט פאַר דעם יאָר איז געווען ברודער פעדער.

יאָר 1924

נאָך די וואָלען פון דעם יאָר, ביי וועלכע עס איז ערוועהלט געוואָרען ברודער ה. ליאָן, אלס פּרעזי־דענט, האָט די סאָסייטי אויף א זעהר האַרציגען אופן פּרעזענטירט די ברידער ב. סאַנשיין און ברודער פעדער, פאַר זייער טעטיגקייט און אינטענסיווער ארבייט לטובת דער "פרייד אָוו איזראעל".

די סאָסייטי האָט ביי יעדער גלעגענהייט אויס־געדריקט דאַנקבאַרקייט און אָנערקענונג צו יעדען מיטגליד. וועלכער האָט מיטגעהאָלפען אין אויפבוי און אנטוויקלונג פון דער סאָסייטי. ביי דער פּרע־זענטירונג פון די צוויי מיטגלידער, איז נאָך שטאַר־קער געוואָרען זייער טעטיגקייט לטובת דער סאָ־סייטי.

ביי די וואָהלען האָט אויך פאַסירט א זעהר כאַראַקטעריסטישער פאַל. וואָס צען אידישע דאָק־טוירים האָבען קאַנדידירט צו באַקומען די סאָסייטי אונטער זייער אויפזיכט.

די ערוועהלטע דריי דאָקטוירים זענען געווען: דר. איסר, דר. פּאָלאַק, און דר. שאול.

אַנהויב יאָר האָבען די מיטגלידער געפאָדערט, אז א ספּעציעלע הויז זאָל געקויפט ווערען פאַר דער סאָסייטי. אַנצייגענדיג, אז צוליעב דעם וואוקס פון די מיטגלידער און די טעטיגקייט פון די ליידים אוק־זילערי, ווי אויך די אָפטע פאַרזאַמלונגען, פאָדערען א ספּעציעלען פּלאַץ וואו זיך צו פאַרזאַמלען.

די פאַרזאַמלונג האָט גוט־געהייסען דעם פּלאַן, און די סומע פון טויזענט פינף הונדערט דאָלאַר, איז געזאַמעלט געוואָרען.

ברודער ענטשין איז ערוועהלט געוואָרען אלס טשערמאַן, צוזאַמען מיט אים א פעהיגער קאָמיטעט, די ארבייט דורכצופירען.

אין שטאָדט איז אָננעפירט געוואָרען דער קאָמף פאַר דער גרינדונג פון א קהלה. אונזערע דעלעגא־טען, וועלכע האָבען גענומען א טעטיגען אנטייל, האָבען פיעל מיטגעהאָלפען צו דער גרינדונג פון דער קהלה.

גלייך אָבער נאָכ'ן צוזאַמענשטעל פון דער קהלה האָבען אונזערע דעלעגאַטען געפאָדערט מער דע־מאָקראַטישע האַנדלונגען, ווי עס האָבען געטאָן די פירער. און בריף וועגען דעם ענין זענען געשיקט געוואָרען צו דער קהלה.

דער "עדיוקיישאָנאַל" קאָמיטעט, איז צוגעטראָ־טען צו דער ארבייט, און א. ריינוויין, רעדאַקטאָר פון "זשורנאַל", איז איינגעלאַדען געוואָרען צו האַלטען א לעקציע איבער דער טעמע "פאַרלאַמענטאַרישע געזעצען". די מיטגלידער זענען מער באַקאַנט גע־וואָרען מיט דעם ענין, און נאָכהער האָט מען שוין ביי פיעלע פאַרזאַמלונגען דורכגעפירט לעקציעס.

איבער מיטגלידער, וועלכע די "פרייד אָוו איזראעל" האָט געהאָלפען אין צייט פון נויט, האָבען צוריק־געבראַכט דאָס געלט, וואָס מען האָט זיי געגעבען אין צייט פון ארבייטסלאָזיגקייט, און דער־ביי אַלע מיטגלידער, וועלכע זענען געקומען צו דער לויה, איסצודריקען זייער טרויער, און אָפּגעבען דעם לעצטען כבוד צו א ברודער און פריינט.

פּרעזידענט פאַר דעם יאָר איז געווען ברודער פעדער.

יאָר 1924

נאָך די וואָהלען פון דעם יאָר, ביי וועלכע עס איז ערוועהלט געוואָרען ברודער ה. ליאָן, אלס פּרעזי־דענט, האָט די סאָסייטי אויף א זעהר האַרציגען אופן פּרעזענטירט די ברידער ב. סאַנשיין און ברודער פעדער, פאַר זייער טעטיגקייט און אינטענסיווער ארבייט לטובת דער "פרייד אָוו איזראעל".

די סאָסייטי האָט ביי יעדער גלעגענהייט אויס־געדריקט דאַנקבאַרקייט און אָנערקענונג צו יעדען מיטגליד. וועלכער האָט מיטגעהאָלפען אין אויפבוי און אנטוויקלונג פון דער סאָסייטי. ביי דער פּרע־זענטירונג פון די צוויי מיטגלידער, איז נאָך שטאַר־קער געוואָרען זייער טעטיגקייט לטובת דער סאָ־סייטי.

ביי די וואָהלען האָט אויך פאַסירט א זעהר כאַראַקטעריסטישער פאַל. וואָס צען אידישע דאָק־טוירים האָבען קאַנדידירט צו באַקומען די סאָסייטי אונטער זייער אויפזיכט.

די ערוועהלטע דריי דאָקטוירים זענען געווען: דר. איסר, דר. פּאָלאַק, און דר. שאול.

אַנהויב יאָר האָבען די מיטגלידער געפאָדערט, אז א ספּעציעלע הויז זאָל געקויפט ווערען פאַר דער סאָסייטי. אַנצייגענדיג, אז צוליעב דעם וואוקס פון די מיטגלידער און די טעטיגקייט פון די ליידים אוק־זילערי, ווי אויך די אָפטע פאַרזאַמלונגען, פאָדערען א ספּעציעלען פּלאַץ וואו זיך צו פאַרזאַמלען.

די פאַרזאַמלונג האָט גוט־געהייסען דעם פּלאַן, און די סומע פון טויזענט פינף הונדערט דאָלאַר, איז געזאַמעלט געוואָרען.

ברודער ענטשין איז ערוועהלט געוואָרען אלס טשערמאַן, צוזאַמען מיט אים א פעהיגער קאָמיטעט, די ארבייט דורכצופירען.

אין שטאָדט איז אָננעפירט געוואָרען דער קאָמף פאַר דער גרינדונג פון א קהלה. אונזערע דעלעגא־טען, וועלכע האָבען גענומען א טעטיגען אנטייל, האָבען פיעל מיטגעהאָלפען צו דער גרינדונג פון דער קהלה.

גלייך אָבער נאָכ'ן צוזאַמענשטעל פון דער קהלה האָבען אונזערע דעלעגאַטען געפאָדערט מער דע־מאָקראַטישע האַנדלונגען, ווי עס האָבען געטאָן די פירער. און בריף וועגען דעם ענין זענען געשיקט געוואָרען צו דער קהלה.

דער "עדיוקיישאָנאַל" קאָמיטעט, איז צוגעטראָ־טען צו דער ארבייט, און א. ריינוויין, רעדאַקטאָר פון "זשורנאַל", איז איינגעלאַדען געוואָרען צו האַלטען א לעקציע איבער דער טעמע "פאַרלאַמענטאַרישע געזעצען". די מיטגלידער זענען מער באַקאַנט גע־וואָרען מיט דעם ענין, און נאָכהער האָט מען שוין ביי פיעלע פאַרזאַמלונגען דורכגעפירט לעקציעס.

עטליכע מיטגלידער, וועלכע די "פרייד אָוו איזראעל" האָט געהאָלפען אין צייט פון נויט, האָבען צוריק־געבראַכט דאָס געלט, וואָס מען האָט זיי געגעבען אין צייט פון ארבייטסלאָזיגקייט, און דער־ביי ביי אייגעשטייערט פאַרשידענע סומען צום רעליף פאַנד.

דער שטריך איבערצייגונג אין דעם גרויסען אינ־טערעס, וואָס די ברידער האָבען צו זייער סאָסייטי.

אין חודש מערץ האָט פאַסירט א טרויעריגער צופאַל ביי א מיטגליד, וועמענס פרוי עס איז גע־שטאָרבען און געלאָזען צוויי קינדער. די ליידים אוקזילערי האָט אונטערגענומען אכטונג געבען אויף די קינדער, און זאָרגען פאַר זייער ערציהונג.

יאָר 1924 האָט די "פרייד אָוו איזראעל" דורכ־געפירט ערפאָלגרייך איר ערשטען פיקניק.

די ביישטייערונגען זענען געמאַכט געוואָרען פיעל גרעסערע ווי געוועגליך.

די געשטיצטע אינסטיטוציעס דעם יאָר זענען געווען: לאָס אנדזשעלאָס סאַניטאַריום, דאָס יתומים הויז, די האָספּיטעלער, מאַסקאַקאַ סאַני־טאַריום, די צדקה פעדעראַציע, די ליידים אייד סאָסייטי, פאָלקס פאַראיין, יתומים ארבייטער הילפס קאָמיטעט, געצייג קאָמפּיין, שאַך קלוב און א רייע אנדערע אינסטיטוציעס.

הילף צו מיטגלידער איז געגעבען געוואָרען אויף א גרויסען מאַסשטאַב, און דערמיט שטאַצירען די בעאַמטע פון די "פרייד אָוו איזראעל", ווייל קיין סאָסייטי אין שטאָדט, קען ניט איבערצייגען אזא ברידערליכע הילף פאַר איינע מיטגלידער, און אזא שנעלע שטיצע אין צייט ווען נויטיג, ווי עס איבערצייגען די פינף און צוואַנציג יאָר טעטיגקייט, וועלכע זענען פאַרשריבען אין די פּראָטאָקאָלען.

דאָס זעלבע יאָר איז פאַרגעקומען א סכסוך צווישען א מיטגליד און דער סאָסייטי. אזוי שנעל ווי דער סכסוך איז באַקאַנט געוואָרען, איז א קאָמיטעט פון אַכצען ערוועהלט געוואָרען, און דער סכסוך איז געשליכטעט געוואָרען.

א. ריינוויין

איינגעוואָרצעלקייט

צען יעריגע יובילעאומס, פופצען יעריגע, און מיר האַלטען שוין ביי זילבער יובילעאומס, ביי פינף און צוואַנציג יעריגע פייערונגען.

באַלד, באַלד, און מאַנכע וועלען שוין אויך פייערען גאָלדענע יום יום טובים, גאַנצע פופציג יעריגע יובל'ען.

מאי קא משמע לן — וואָס זשע לאָזט אונז די זאַך צו הערען?

אי מיר הערען אויף צו זיין אימיגראַנטען, אז מיר הערען אויף צו זיין פרעמדע, "פאַריינערס" בל"עז, אז מיר לאָזען טיפער וואָרצלען, אז מיר באַהעפטען זיך מיט'ן באָדען, און אז די קאַנאַדישע ערד און די קאַנאַדישע הימלען הויבען אויך אָן צו ווערען אונזערע. אז די קאַנאַדער ווינטער־פרעסט נעמען אויך דורך אונזערע לייבער, אז די קאַנאַדער זומער חדשים, ווען גאָט ציט ארויס די זון פון איר פוטערפאַס, באַקט זי אונז אויך, באַקט זי אויך די אידישע גופים.

מיט א פּאָר צענדליג יאָר צורק, אז א אידישער עמיגראַנט איז געקומען קיין קאַנאַדע, האָט ער זיך געהאַלטען ווי אויף שפּילקעס. פאַר זיינע אויגען איז תמיד געהאַנגען דאָס בילד פון דער גרויסער אידישער קהלה אין ניו יאָרק. אחין האָט ער געשטרעבט, אחינצו האָט ער געבענקט, געבענקט אזוי לאַנג, ביז אימבאַמערקטערהייט, אומבאַוואוסטזיניג פאַר זיך אליין, האָט ער דאָ טיפער וואָרצלען געשלאָגען, און זיך איינגעלעבט. איז דער חלום צורונען געוואָרען, איז די בענקשאַפט פאַרשוואונדען, און אז מען האָט זיך אין א בין'ן השמשות'דיגען מאָמענט ארומגענומען, האָט מען מיט אמאָל דערוועהן, אז די געלאָזענע וואָרצלען זענען צו טיעף, אז מען זאָל זיך קענען פון דאַנען ארויסרייסען.

ווען מען וואָלט אמאָל א טראַאַנטאַר איד געזאָגט, אז זיינע אן ארגאַניזאַציע וועט פייערען א זילבערייובילי, וואָלט ער מיט אויסגעגלאָצטע אויגען אייך אָנגעקוקט ווי משוגע — ווי קען עס גאָר געמאַכט זיין, אז גאָר זיין גוף איז דאָך דאָ, זיין נשמה איז דאָך גאָר אין ניו יאָרק, היינט צו טאָג אָבער שטייען מיר פאַר פאַקטען.

מענשען האָבען זיך איבערגעבענקט, און טראַאַנטאַ האָט אָנגעהויבען אָנצוזעהמען ביי זיי די פאָרם פונ'ם אמאָליגען שטעטיל. האָט די לייק אנטאַריאָ פאַרנומען דעם פּלאַץ וואָס דאָס טייכעל אין היימישען שטעטיל האָט פאַרנומען, און מען רעדט שוין מער ניט וועגען סתם טראַאַנטאַ, נאָר א לשון וואָס זאָגט אונזער טראַאַנטאַ.

און אז א איד פאָרט היינט צו טאָג אין מרחקים, פאָרט ער אין א צווייטער שטאָדט, האָט ער שוין דאָרטען פרישע לאַנדסלייט, ניט פון דעם אוקראַינער אָדער פּוילישען געבורטס־שטעטיל, נאָר טראַאַנטאַר לאַנדסלייט.

איז דאָס איינגעוואָרצעלטקייט, איז דאָס נאָרמאַל, איז עס אויך רייפער וואוקס, און דאָס לעצטע איז איינגעטליך וואָס מיר ווילען באַטאָנען.

אין דער קינדהייט און אין די יונגענט־יאָרען איז מען א סך זאַכען מוחל, מען האָט זיך נאָך ניט געפונען, מען זוכט נאָך דעם לעבענס־וועג, מען בלאָנדזשעט נאָך, און צו "חטאת נעורים" מוז מען זיין מילד. קומט מען אָבער אין די צוואַנציגער יאָרען, ווערט שוין נאָר אַן אנדער געשיכטע; מען שטייט שוין דאַכאָלס פעסט אויף די איינענע פיס, מען בלאָנדזשעט שוין מער ניט, און קלאָר איז דאַכאָלס דער וועג אויף וועלכען מען גייט מיט חשבון.

קענען די ערשטע אימיגראַציע יאָרען אונזערע פאַרגליכען ווערען צו די בלאָנדזשענדע קינדהייט און יוגענט־טעג, ווען מען פאַרגיט אפילו ווען מען זינדיגט אביסעל אונטער. אָבער מען ווערט עלטער און פעסטער, פאַרשווינדט די בלאָנדזשעניש און דאָס זוכעניש, און אַנ־שטאָט דעם יונגלינג האָבען מיר פאַר זיך דעם דערוואַקסענעם.

און קיין "חטאת נעורים" ווערען שוין מער ניט פאַרגעבען, ווייל מיט דער עלטער קומט אויך די פולע פאַראַנטוואָרטליכקייט.

און מיט'ן וואוקס פון יאָרען וואַקסען אויך די פאַרלאַנגען. קליינע שפּיעלצייג איז פאַר קינדער, דערוואַקסענע אָבער האָבען שוין א ברייטערען פאַרנעם און א גרעסערען קוק אויף זאַכען.

אז מיר האָבען אין אָנהויב פון היינטיגען יאָרהונדערט אהער איינגעוואַנדערט, האָבען מיר פון דאָס ניי איבערגעלעבט די קינדער־יאָרען. האָבען מיר אפילו געמענט קומען דערוואַקסענע, האָבען מיר געבלאָנדזשעט און געזוכט, און זיך אויך צופרידענגעשטעלט מיט קליינינקייטען, מיט זאַכען אויפ'ן קליינעם אַרעמען מאַסשטאַב.

אָבער פינף און צוואַנציג יאָר מיינט א סך אינ'ם פּראָצעס פון וואוקס, דאַרף מען דאַריבער פון די קומענדע פינף און צוואַנציג יאָר נאָכמער פאַרלאַנגען.

וואָס איז אין א נאָמען? — ווייצעלט מען זיך אָפּט. אָבער עס איז שוין נאָר ניט קיין וויץ, א נאָמען מיינט א סך, א שיינער נאָמען מיינט פיעל, און "דער שטאָלץ פון ישראל" דאַרף ווירקליך עס זיין.

און ביים היינטיגען יובל נעדענקט, אז די אידישע עפענטליכקייט וועלכע פרייט זיך מיט אייער שמחה, וועט עס פון אייך פאַרלאַנגען.

אחדות און שלום אין די איינענע רייען, און איבערגעבענקייט פאַר'ן טובת הכלל — דאָס דאַרף זיין דער לייכטענדער טורם וואָס זאָל באַלייכטען אייער וועג ביי אייער קומענדען יובל — פון פופציג יאָר עקזיסטענץ.

יאָר 1925

די פּרעזידענטען זענען געווען: — הערי פייפערניק און א. סיידערסאָן.

דער וואוקס פון דער סאָסייטי איז אָנגעגאַנגען מיט גרויס אימפּעט. די טעטיגקייט פון די "פרייד אָוו איזראעל" מיטגלידער, איז געוואָרען באַקאַנט און באַוואוסט איבעראַל, און דאָס ארויסקומען פון נייע מיטגלידער ביי יעדער פאַרזאַמלונג האָט צוגע־געבען מער מוט די טוער, פאַרציצען זייער ארבייט און דערהויבען די סאָסייטי. סאָסייטי צו דער הויך, אויף וועל־כער זי שטעהט איצט, אלס די גרעסטע אידישע סאָסייטי אין קאַנאַדע.

אַנהויב יאָר איז פאַרגעקומען א סכסוך צווישען א מיטגליד און דער סאָסייטי. אזוי שנעל ווי דער סכסוך איז באַקאַנט געוואָרען, איז א קאָמיטעט פון אַכצען ערוועהלט געוואָרען, און דער סכסוך איז געשליכטעט געוואָרען.

א רייע ליטעראַרישע פאַרזאַמלונגען זענען געפירט געוואָרען צו דער צופרידענהייט פון די מיטגלידער און די סאָסייטי פאַרזאַמלונגען זענען אַרום געוואָרען אויפגעפירט פאַר גוטע ארבייט זענען געוואָרען: דר. ליפּסאָן, ברודער גוטפעדער, א. רייבלין, ה. פייפערניק.

די דאָקטוירים האָבען אויפגענומען די אָרגאַניזאַציע, וועלכע זיי האָבען געגרינדעט דעם אין פאַראַנגט א העכערונג פאַר זייער ארבייט. די "פרייד אָוו איזראעל" איז געווען די ערשטע נאָכצוקומען זייער פאַראַנגט.

דער פאָלקס פאַראיין האָט אָראַנזשירט דעם ערשטען באַזאַר, און זיך געווענדעט צו דער "לוילים אוקזילערי". זיי צו העלפען. א קאָמיטעט ווערט ערוועהלט, און א סומע נאָהענט צו דריי הונדערט דאָלאַר איז פון זיי געשאַפען געוואָרען.

א באַוועגונג האָט זיך דאַמאָלסט אָנגעפאַנגען וועגען אריבערברענגען יתומים פון אייראָפּאַ. און זיי לערנען פאַרמעריי. צו דעם צוועק איז דאַמאָלסט גענומען געוואָרען די דזשאַדזשטאַון פאַרם סקול, די "פרייד אָוו איזראעל" שטעלט זיך אין די רייען פון דער באַוועגונג, ערוועהלט דעלעגאַטען צו זיין ביי דער ארבייט, און שיקט דערביי מיט א שעהנע ביישטייערונג אלס דערמוטיגונג פאַר דעם צוועק.

א. סיידערסאָן איז ערוועהלט געוואָרען אלס דער סאָסייטיס פאַרטרעטער צום מאָנט סיני האָספּיטאַל.

אונזערער א מיטגליד, וועלכער איז אָפּגעפאָרען קיין ראַטשעסטער פאַר א צייט־לאַנג, איז דאָרט קראַנק געוואָרען. די באַריכטען זענען געווען אזוי שלעכט, אז ער וויטיגט זיך אין ראַדיאָ־טריסטלענס. עס איז גלייך טעלעגראַפירט געוואָרען עס צו טאָן, אויף דעם רעכענונג פון דער סאָסייטי.

דאָס זעלבע יאָר איז באַשלאָסען געוואָרען אויפ'צוגעבען דעם פּלאַן פון קויפען א הויז פאַר דער סאָסייטי, זעהענדיג, אז עס איז ניטאָ קיין איינגיגקייט אין דער פראַגע, און אזוי זענען דערווייל די מיטגלי־דער ניט אין קיין איינגענעם פּלאַץ, צו קענען אָנפיהרען א פאַרצווייגטע שטענדיגע טעטיגקייט.

מיט דער סומע פון פופצעהן הונדערט דאָלאַר האָט מען געהאָלפען מיטגלידער אין צייט ווען זיי האָבען זיך געגוויסיגט. עס איז אויך אויעקגעשיקט געוואָרען א מיטגליד אין האַמילטאָן סאַניטאַריום.

ביישטייערונגען צו אלע יערליכע אינסטיטוציעס זענען געגעבען געוואָרען, ווי א חוב, וועלכער ווערט געמאַכט אין צייט. און אזוי ארום איז פאַרענדיגט געוואָרען דאָס צוואַנציגסטע יאָר לעבען פון דער "פרייד אָוו איזראעל" סיק בענעפיט סאָסייטי", אנ־טייל נעמענדיג אין לעבען פון די מיטגלידער, און אין דער אנטוויקלונג פון דער אידישער טאַראַנטאַ.

יאָר 1926

די פירערשאַפט ווערט ווידער אמאָל איבערגע־נומען פון ברודער ב. סאַנשיין, וועלכער ווערט ער־וועהלט אלס פּרעזידענט, און ווידער הויבט זיך אָן א שטורמדיג לעבען אין דעם יאָר.

די בענעפיטס פּראָגע ווערט געשטעלט אויפ'ן טאָגעס־אָרדנונג. מען פאַרטראַכט זיך וועגען די צאָלונגען, וועגען דעם צופלוס פון פינאַנסען, און נאָך חקירות ודרישות, ווערט באַשלאָסען, אז די בענעפיט צאָלונגען זאָלען פאַרגרעסערט ווערען. דער בענעפיט איז אזוי ארום געהעכערט געוואָרען פון זעקס אויף נין דאָלאַר א וואָך.

דאָס איז געווען דער אָנהויב פון א נייעם אָנזאַג צו טאַראַנטאַר אידען, אז די "פרייד אָוו איזראעל" איז ניט געבליבען ביי איר ערשטער קאָנ־סטיטוציע, און רעכענט זיך ניט מיט דער צייט. פאַרקערט, די פיעלע אויסבעסערונגען אויף דעם געביעט פון בענעפיטס, איינענע הילף, די ברידע־ליכע באַציהונג, דעם צוטרויען פון א מיטגליד צום צווייטען, דעם זעהר וויכטיגען אינטערעס אין דער ארבייט, און די נייע אויסבעסערונגס מעטאָדען, האָ־בען ווידער געעפענט די טירען פון דער סאָסייטי, און עס איז פאַרצייכענט געוואָרען א היכשע צאָל נייע מיטגלידער.

מען מוז זיך רעכענען מיט דעם פאַקט, אז דאָס איז שוין געוועזען דאָס איין און צוואַנציגסטע עקזיסטירענדע יאָר פון דער "פרייד אָוו איזראעל" און די עלטערע מיטגלידער האָבען זיך געגומען זאָר־גען וועגען זייערע בענעפיטען. די העכערונג פון בענעפיטס צאָלונגען האָט דאָרט צוקלאַפּט אלע זאָר־גען פון די עלטערע. מוטיג און שטאָלץ האָט מען מיט מער חשק גענומען פאַרצוזעצען די טעטיגקייט פון דער סאָסייטי, וועלכע האָט פאַראויסגעזעהן צו ווערט געטאָן. דערמיט איז געשאַפען געוואָרען די האַרמאָנישע צוזאַמענאַרבייטונג פון דער סאָסייטי, מיט דער אוקזילערי, וועלכעס פאַרצייכענט א גר־זונדער קאַפּיטעל אין געזעלשאַפטליכען לעבען.

א צופאַל פּאַסירט מיט א מיטגליד, וועלכער ווערט ערקלערט אונהיילבאַר. די סאָסייטי באַשטימט א היכשע סומע אים צו העלפען. דערביי ווערט גלייך באַשלאָסען, אז אונהיילבאַרע מיטגלידער זאָלען באַקומען הונדערט דאָלאַר יעדליך. יעדע דריי חדשים צו פינף און צוואַנציג דאָלאַר. אין פאַל ער וויל אַרויס־פון דער "פרייד אָוו איזראעל", זאָל ער באַקומען פינף הונדערט דאָלאַר, אויסגעצאָלט אין מזומן. אין ער איז באַרעכטיגט צום בית הקברות.

ווען עס האָט זיך געהאַנדעלט די פראַגע פון ביישטייערען צום קרן היסוד, האָט זיך ארויסגע־ציינט א געגנערשאַפט פון פיעלע מיטגלידער, וועל־כע זענען ווייס פון ציוניסטישען געדאַנק.

א ספּעציעלע פאַרזאַמלונג איז פאַר דעם צוגע־איינבאַרופען געוואָרען, אום קלאָר צו מאַכען שטעלונג פון דער סאָסייטי צום קרן היסוד. דער־זאָל עס פאַרבליבען א געזעץ.